

JÜRGEN ROOSTE

Dalocska az élet szépségeiről

Bár orkán s hóvihar süvít tavasszal
Mégis oly csodás az észtek élete
Ahogy a sűrű ködfüggöny mögött
Zúg a Nagy Kaszás érdes fenőköve

Erdőségeikből mind egy szálig
Elhordtak minden fát és dús rögöt
Szétrombolt berkek elherdált telkek
Maradtak fosztogató hordáik mögött

Mert olyan szent az észtek élete
Hogy maguk döntik el halálukat
Hátrahagyva a hóbelevancot
Fejükbe lőnek tátongó lukat

Mert olyan fennkölt az észtek élete –
A fészerben mindenkinél kint lóg egy kötél
S a vidéki búcsúban mindenkit eltangálnak
Miközben a zenekar végig C-dúrban zenél

Vers a hovatartozásról

egyike vagyok azoknak
akik miatt azt híresztelik
hogy az észti költészet
kezd kissé elzúlleni
meg hogy szinte
már nem is költészet

egyike vagyok azoknak
akiknek a verseiben
túl sok a másnapos reggel
és rekedt mocsáriszörnyek
bugyognak a mondatok alján

egyike vagyok azoknak
akik tudatosan elfelejtették
hogyan is kell költeni
pedig régen csak úgy dőlt
áradt belőlem a vers
gügyögve és gagyogva

ontottam a poézist
és egyike voltam azoknak
akiknek minden szava
emberek százait győzte
és rontotta meg

egy vagyok közületek
kik paráztok és rinyáltok
ennek az apró koporsó-országnak
a fedelét érzitek a fejetek fölött
lecsukódni egyre fojtogatóbb ütemben

egy vagyok közületek
kik nem túrtok el mindent és akárkit
és jó néhányszor kiszalad a szátokon
pár gonosz gondolat amit aztán
marhára megbántok önmagatok
majd az egész világ előtt
de persze sosem tudtok
igazán megbocsátani
sem magatoknak
sem a rothadó világnak

egy vagyok közületek
akik félték minden újdonságtól
ridegen osztjátok az észet a múlttól
ami már rég kiszúrta a szemetek
egy voltam közületek
egy vagyok mindannyiunktól
kik az állandó üres keresésben
csillapíthatatlan nyugtalanságban
sosem találnak vigaszt
sem eszmében sem igazságban

egymagam járkálok köztetek
elnyútt cipőmben
fura rúnákkal diszített pólómban
ódon zakóban és egy idélen micisapkában
egy azok közül akik az *Új Világban*
frankó kommunákról képzeleltünk
egy vagyok közülünk
kik érzik megtévedt életükben
a pizslicsáré ügyek egyre nagyobb súlyát
miközben egész sorsuk parlagon hever
mert leginkább csak okkult dimenziókba vágytak
velős jelentésekre a lét abszolút áramában
de végül Üresség úr tekintetétől
mindnyájan berezeltek

egy vagyok magammal
 és a nevem persze *Légió*
 vagy csak Jürgen
 ha úgy tetszik
 és Üresség úr tekintete
 szelíden végigsiklik
 a lábunknál heverő
 elveszett városon
 megsimogatja
 a csecsemőket
 és elaltatja
 a reszkető öregeket

egyike vagyok azoknak
 akiknek feladata építkezés
 hogy megújítsuk eme hatalmas
 képhez tartozó elszenesedett
 kis szegmensét a világnak
 miközben minden másnap
 arra ébrednek hogy magamat
 titeket és mindnyájunkat
 átvertem és becsaptam

ilyenkor igyekszem csak
 a páratlan napokat számolni
 amelyekben minden történés
 valós zajlásának egyszerű rezgése
 és világos jelentése van

Sárfekete paradicsom

Az északi sarkkör közelében éltek őseim
 azon a féltéken ahol a történelem hidege
 ritkán kegyelmezett az emberiségnek
 bár kihagytak néhány háborút
 hazaszeretetük töretlen maradt

nem voltak különösebb értékeik
 csak bevásárlóközpontjaik és egy kevés pénz
 amiért alaposan meggürccöltek
 arrogáns politikusok ostoba üzletemberek
 akiknek számtalan forradalmi ötletük volt
 az erdőgazdálkodásról
 például jól kiirtani az összeset
 monstruózus hazaszeretetük jegyében

az észtek általában
 természeti népnek vallják magukat
 ezért sem járnak sűrűn templomba

és saját isteneikhez fohászknak
a himnuszakban is

a bosszús szakaszokat
töbnyire halkán éneklk
némi szégyenérzettel vegyülve
és ezért az istenek általában
nem is hallgatják meg őket

az emberek vidékről töbnyire
felköltöznek a városba
ahol aztán mindent elkövetnek
hogy a vidékiek életét
ellehetetlenítsék
majd végképp eltöröljék
a pusztá hazaszeretet jegyében

néha börtönbe csukták
vagy halomra ölték őket
feleségeiket rúttól megerőszakolták
gyermeküket nevelőotthonokba zárták
de persze közben
ugyanúgy szerették a hazájukat
küzdöttek érte az idegenlégióban

munka és a fáradság volt osztályrészük
dolgozzál és küszködj
akkor meglesz mindened – harsogták
és a gyerekeik közben felnöttek
szétszéledve a szélrözsa minden irányába
a hazaszeretet jegyében

míg ők ezen a sötét északi fokon
csak szeretkeztek tovább
hűséggel és titokban
kihűlt paplanok alatt
a forró hazaszeretetért

Tolvaj Zoltán fordítása
Nyersfordítás Reet Klettenberg

Jürgen Rooste 1979-ben született Tallinnban. Költő, szerkesztő, kulturális szervező, tanár és performer. Első verseskötetével, az 1999-ben megjelent Szonettekkel elnyerte a legígéretesebb irodalmi pályakezdőnek járó Betti Alver-díjat. Egy tucatnyi kötet szerzője, munkásságát 2007-ben a Tuglas-díjjal, 2006-ban és 2013-ban az Év Költészeti Díjával ismerték el. Dolgozott a helsinki Észt Intézet vezetőjeként, a Cabaret Interruptus című költészeti és dzsesszestek házigazdájá, emellett több rádiós és televíziós irodalmi műsor szerkesztője.